

Cròniques del món

La policia antiavalots mira de controlar una manifestació a la capital de Bielorússia, Minsk, el 19 de desembre propassat, poc després de tancar-se els col·legis electorals.

Lukaixenko, el dictador solitari

BERLÍN ■ Gemma C. Serra

Aleksandr Lukaixenko, l'últim dictador d'Europa, tal com és conegut el president de Bielorússia, se sent incomprès. A la Unió Europea (UE) i a l'Organització de Seguretat i Cooperació Europea (OSCE) el critiquen, amb Moscou fa temps que les coses tampoc no rutllen i, per acabar-ho d'adobar, l'oposició domèstica és formada per una colla de bàrbars. Aquestes eren les conclusions de Lukaixenko, al poder des del 1994, l'endemà de la seva teòrica victòria electoral a les eleccions del 19 de desembre. Segons el recompte oficial, el president bielorús ha obtingut un 79,6% dels vots, però l'OSCE i més organismes d'observació electoral titllaven els comicis d'antidemocràtics. Per si algú no n'estava convençut, l'endemà passat ja hi havia ja 600 membres de l'oposició detinguts, la majoria dels quals, fins i tot, condemnats, en un

exemple de justícia ràpida desconegut a l'òrbita democràtica. "Bielorússia ha fracassat, quant a l'intent d'assolir el nou començament que necessitava amb aquestes eleccions", deia el cap de la missió d'observació de l'OSCE, l'alemany Geert-Hinrich Ahrens. Si l'opinió de l'OSCE, acabats els comicis, era que hi havia hagut alguna millora respecte a les presidencials del març del 2006, l'informe va anar empitjorant a mesura que es feien detencions. A l'hora de tancat aquesta edició, era impossible de saber fins on estava decidit a portar l'aparell repressiu Lukaixenko. Bielorússia, com hi acostuma a passar, no ha assolit els barems mínims que demanen la UE ni l'OSCE per a estampar el segell d'"eleccions netes" damunt uns comicis de què depenia un acostament més o menys profund a l'Europa de les anomenades democràcies avançades. Les

missions de l'OSCE no es guien només per la jornada electoral o la situació del país immediatament després d'obrir-se les urnes i saber-se els resultats, sinó que també tenen en compte l'entorn electoral. Des del cens a la situació dels partits, la llei electoral i qüestions com si el votant pot exercir el dret de vot sense intimidacions. Bielorússia no hauria aprovat l'examen, acabés com acabés la jornada electoral, com no hauria de poder aprovar cap país on el 90% de la informació als mitjans és dedicada a la força que ocupa el poder. En una situació com aquesta, no calia ni esperar al frau a les urnes o als escrutinis —que també n'hi va haver— per a concloure que Lukaixenko tenia revalidat, d'entrada, el títol d'últim dictador europeu. Tothom, doncs, sabia com acabarien les eleccions, tant el dictador com els qui després les titllaven d'antidemocràtiques.

PEQUÍN ■ Miquel Toran

Corea del Nord recula. Disparar primer, preguntar després. És l'ordre que el ministre sud-coreà de Defensa ha donat als seus subordinats i il·lustra la nova posició de Corea del Sud, molt més bel·ligerant i sense por aparent d'una confrontació. Les noves regles d'enfrontament obliguen els oficials de primera línia a respondre activament a les provocacions nord-coreanes, i després reportar a la cadena de comandament, al revés de com es feia fins ara. Es volen adreçar així les crítiques rebudes després de l'atac a l'illa de Yongpyeong on, segons la majoria de l'opinió pública sud-coreana, els militars d'aquest país no van respondre amb prou contundència a l'atac d'artilleria provinent del nord, que va deixar quatre morts. El ministre de Defensa i el cap d'estat major van dimitir per aquesta tovor. El tomb que ha pres l'administració sud-coreana va tenir en joli aquesta part del món la setmana passada. Quan Seül anuncià que era a punt de portar a terme maniobres amb foc real a l'illa atacada —envoltada d'aigües reclamades per Pyongyang— la crisi entre tots dos països semblava que menava a un enfrontament armat obert. Corea del Nord va amenaçar el sud amb un bombardeig "catastròfic" si acomplia els assaigs i Seül va insistir que els faria. Dilluns els pocs habitants romanents a l'illa es refugiaven al búnquers antiaeris mentre en l'assaig els *marines* disparaven uns 1.600 projectils a mar. Després d'hores de tensa calma arribava la resposta de Corea del Nord: "No val la pena de respondre a aquestes provocacions." De sobte, la crisi semblava desactivada per contactes diplomàtics de darrera hora. Hom ignora fins a quin grau hi ha pogut influir la visita de Bill Richardson, ex-enviat dels Estats Units a la zona, que assegura haver extret algunes concessions al país comunista. Pyongyang sembla que es comprometé a reobrir la porta als inspectors de l'Agència Atòmica Internacional (IAEA) perquè verifiquessin que la seva planta nuclear de Yongbyon té només fins pacífics. Corea del Nord pot jugar un altra vegada la carta de sostenir que només vol els reactors nuclears per a obtenir energia, però uns dies abans una de les

Corea del Sud continua fent maniobres.

Un parc de Buenos Aires, ocupat.

seves webs oficials va amenaçar d'utilitzar armes nuclears si esclatava la guerra. A l'hora de tancar aquesta edició, l'enllumenat d'un arbre de Nadal a la frontera, a la part de Corea del Sud, amenaçava de mantenir-hi la tensió. L'estructura de 30 metres i 100.000 bombetes es va deixar d'instal·lar el 2004, després d'un pacte per a posar fi a activitats propagandístiques a la frontera, però ara s'ha tornat a permetre per a refermar la mà dura de Seül, i hom tem que el Nord pugui mirar de destruir l'arbre, cosa que engegaria un altra vegada la maquinaria militar a la frontera més inestable del món.

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Ocupacions il·legals. Una onada incontrolable d'ocupació de terrenys públics ha fet evident un dels deutes pendents en una de les principals economies sud-americanes. Aquestes darreres setmanes l'Argentina s'ha trobat sacsejada per l'actuació de milers d'habitants dels barris marginals de Buenos Aires, la capital, que han instal·lat els campaments al parc Indoamericano, una gran extensió de terreny situada al sud d'aquesta ciutat. Els esforços dels veïns per a expulsar als ocupants i la passivitat de la policia van acabar desfermant

EL FRED PORTA EL CAOS ALS AEROPORTS EUROPEUS

L'onada de fred que ha castigat el nord d'Europa, amb fortes nevades i temperatures gèlides, ha causat un gran caos aeroportuari. Més d'un miler de vols van haver de ser cancel·lats a tot el continent i la majoria dels programats als grans aeroports, com el de Heathrow, a Londres, o el de Frankfurt, van sortir amb més de sis hores de retard.

Per aquest motiu, els operadors turístics dels països amb més oferta temen que aquesta situació pugui perjudicar la campanya de Nadal. A la imatge, presa a mitjan setmana passada, uns avions romanen aturats a l'aeroport de Berlín, sense poder enlairar-se per culpa de la neu i el gel a les pistes.

una onada de violència que ha deixat quatre morts. El fet pitjor, tanmateix, és que l'efecte de l'ocupació del parc ha agafat per sorpresa el govern de Cristina Fernández de Kirchner. L'ocupació d'aquests terrenys ha posat de manifest que a Buenos Aires es van creant almenys una dotzena de pobles-misèria, nom amb què es coneixen a l'Argentina els barris de barraques. Els ocupants il·legals, que –segons dades oficials– en el moment crucial de la crisi superaven els 13.000, reclamen subsidis o un terreny propi on puguin construir un habitatge, anteposant-se, d'aquesta manera, a molts milers més de persones també mancades d'un sostre. Sigui com sigui, aquest fenomen té múltiples causes, i també conseqüències polítiques fins ara imprevisibles. Mentre el parc ocupat es convertia en

un camp de batalla, els polítics s'acusaven els uns a uns altres de no haver sabut aturar els enfrontaments. El govern va retirar-ne la policia federal després dels primers morts, i atribuï al conservador Mauricio Macri, alcalde de Buenos Aires, la responsabilitat de garantir la seguretat. Mentrestant, Macri acusava Cristina Fernández de promoure els avalots amb l'objectiu de fer mal a la imatge de l'ajuntament. El bescanvi d'acusacions ha ocultat, alhora, la feina de desenes d'activistes polítics que treballen al marge del partit governamental, el Partit Justicialista (PJ-peronisme). Molts dels terrenys ocupats aviat es van posar a la venda, mentre que diverses organitzacions socials denunciaven que desenes d'usurpadors eren en realitat famílies pagades pels cab-

dills de l'àrea perifèrica de Buenos Aires que volen generar el caos social. La disputa ha acabat finalment en una guerra de pobres contra pobres per un espai de terra, al mateix temps que ha aflorat un discurs xenòfob que fins ara es mantenia soterrat. Cal tenir present que la majoria dels sense sostre han arribat de països veïns, com ara Bolívia i el Paraguai, que encara lluiten per integrar-se en un país construït per una majoria d'immigrants europeus. La pau social ha arribat finalment, després del compromís del govern nacional i el de la ciutat de Buenos Aires de recol·locar els ocupants dels terrenys públics en llocs menys conflictius. Ara falta veure si la solució resisteix les tensions pròpies de l'any electoral que començarà el primer de gener propi.